CZĘŚĆ VIII. № 87. ROK 4 (1833.)

# TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna*: w Rossyi, s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 rub. as. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Smirdina: *Roczna*, 45 r. as. *Półroczna*, 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego: *Roczna*, 55 r. *Półroczna*, 28 r. ass.

Wtorek, $\frac{1}{19}$ Listopada.

Tygodnik Petersburski będzie wychodził w roku 1834 bez żadnej zmiany w teraźniejszym układzie i cenie. Osoby, życzące prenumerować na to pismo, proszone są o wczesne zgłoszenie się.

## Wiadomości krajowe.

*Petersburg* $\frac{6}{18}$ *Listopada.*

Na najpowinniejsze przełożenie P. Zarządzającego Ministerstwem Oświecenia publicznego, N. Pan raczył roskazać zbudować w Petersburgu nowe obserwatorium astronomiczne i opatrzyć je w najlepsze narzędzia. Zamówienie ich będzie miało miejsce niezwłocznie. Na wzniesienie zaś obserwatorium, na przyszłą wiosnę, N. Cesarz Jmć wyznaczył 100,000 rubli. Wybor dogodnego w najbliższych okolicach Petersburga miejsca zostawiony jest Cesarskiej Akademii Nauk.

*Ukazy* Cesarskie *do Rządzącego Senatu.*

11 *Października.* Mianowany przez Ukaz 2 Sierpnia b. r. do zarządu nad flotą czarnomorską i portami Jen.-adjut. Wice-admirał *Łazarew* 1, ma też sprawować obowiązki Głównego Dowodzcy tejże flotty i portów, na mocy Ustawy o zarządzie czarnomorskim, z d. 16 Grudn. 1831, s całą władzą, przywiązaną do takowego Głównego Dowodztwa, oprócz praw, należących doń z mocy Ukazu 3 Czerwca 1826. Również ma on sprawować obow. Wojennego Gubernatora Nikołajewskiego i Sewastopolskiego, na mocy 1 i 2 punktu 3*go* Oddziału Ukazu 24 Październ. 1803 o zarządzie w miastach.

*tegoż m.* Członek Gabinetu J. C. M. Szambelan, Rzecz. R. St. xżę Mikołaj *Gagarin*, mianowany Ochmistrzem Dworu (Гофмейстеръ) i ma sprawiać urząd Wice-Prezydenta Gabinetu.

24 *tegoż m.* Na przedstawienie Admirała Greigh, Rządzca Kancelaryi Głównego Dowodzcy floty czarnomorskiej i portów, urzędnik 5 klassy *Iwanow*, podniesionym zostaje do klassy 4.

28 *tegoż m.* Główny Doktor lazaretów wojskowych Królestwa Polskiego Rzecz. Radzca Stanu *Kuczkowski* mianowany sprawującym obowiązki Prezydenta Wileńskiej Akademii Medyko-chirurgicznej, z gażą i pieniędzmi na stół, przywiązanemi do tego urzędu.

— Zdaniem Pady Państwa, zatwierdzoném przez N. Pana w d. 29 Września b. r. gromady furmanów (ямщики) przypuszczone zostały do zawierania umów ze skarbem o przewóz ciężarów lądem, na tychże zasadach co i gromady włościan skarbowych.

— W liczbie osób sądzonych ostatniemi czasy przez Audytoryat jeneralny, znajduje się Unter-cejchwarter arsenału Petersburskiego 10*éj* klassy Mikołaj *Makarow*, w którego sprawie odbyte śledztwa wykryły następujące okoliczności. 1) zabespieczone przez niego od ognia, dwa własne domy, tudzież jeden należący do żony Sekreterza Kollegialnego Niebabin, s którą Makarów zostawał w nieprawych związkach, zgorzały s kolei w przeciągu lat czterech. 2) Makarow odebrał od Towarzystwa zabespieczeń od pożarów za swoje domy 94,072 r. a od Niebabinoj, której towarzystwo wypłaciło 111,000 rubli, wziął spółczesnie zapis na 50,000 r. 3) Makarow, pisząc prośbę do tutejszego Sądu Ziemskiego podpisał się Kollegialnym Rejestratorem Iwanow, bezwątpienia dla tego, ażeby utaić udział, jaki miał w interesie Niebabinoj, ku czemu, będąc niewinnym pożaru, nie miałby żadnej potrzeby. 4) Na miesiąc przed pożarem, zdarzonym w domu jego żony, Makarów wywiózł z niego dwa wielkie kufry, a na dwa przed tym wypadkiem tygodnie najął dla siebie mieszkanie, jakby przewidując, co się z domem stanie. 5) Miał w tym domu siedm skrzyń napełnionych saletrą, a na poddaszu chował siano i słomę, lubo koni nie trzymał; i niezważając, że te materyały widocznym groziły pożarem, będąc złożone przy kominie idącym od pieca, i już roz-

pękłym, o czém go inni mieszkańcy domu ostrzegali, kazał palić w piecu po dwa w dzień razy. S tych okoliczności, Audytoryat nie nabierając dostatecznego przeświadczenia o umyślném przez Makarowa podpaleniu czterech zgorzałych domów, zostawuje go w tym względzie pod mocném podejrzeniem. Lecz nadto tenże Makarów został zupełnie przekonanym o następne bezprawia: 1) o fałszywe doniesienie Towarzystwu ogniowemu, że zabeśpieczone przezeń w summie przeszło 200,000 rubli rzeczy znajdowały się w skrzydle zgorzałego żony jego domu, i że całkiem spłonęły lub zostały roskradzione, tudzież że w składach spaliło się innych rzeczy na wartość 9,050 rub. 2) O przybranie nazwiska Iwanowa, we wzmiankowanej prośbie. 3) O fałszywe doniesienie w swoim opisie służbowym, że żona jego posiada majątek dziedziczny, dom jeden w mieście, a drugi za miastem. 4) O niedbalstwo w dozorze nad powierzoną mu własnością skarbową, skutkiem czego zginęło żelaza i ołowiu na 36,311 rubli, 62 kop. 5) O zamiar utajenia trzech wexli, uległych sekwestrowi wraz z innem jego mieniem, i 6) O różne fałszywe doniesienia i oskarżenia, zuchwałe przeciw Zwierzchności odezwy i upor względem Sądu Wojennego. Za wszystkie te występki Audytoryat jeneralny skazał Makarowa na odjęcie rang, przywiązanego do nich osobistego szlachectwa i odesłanie do linijowych batalijonów Orenburskiego oddzielnego korpusu na prostego żołnierza, bez wysługi, i z zastrzeżeniem, iżby tam nie był używanym do pisania.

*(z Gaz. Sen.)*

*Ukazy Rządzącego Senatu 1 Departamentu.*

1) 27 *Października.* O prawidłach przyjmowania zaręk (kaucyj, залогъ) w monopoliach trunkowych na zakres od r. 1835 po 1839. (Szczegóły tego ważnego prawa odkładamy do przyszłych NN.)

2) 28 *tegoż m.* We względzie sposobu zdawania rachunków przez urzędy i urzędników wydziału Ministerstwa Skarbu.

3) *tegoż dnia.* O prawidłach strzeżenia i obliczania papieru stęplowego.

4) *tegoż dnia.* Z zastrzeżeniem, że mieszczanie nie mogą przechodzić i zapisywać się do innych miast, a włościanie skarbowi zapisywać się za mieszczan, przed dojściem lat zupełnych, (22*go* roku) wyjąwszy tych, którzy przechodzą wraz ze swemi rodzicami.

5) *tegoż dnia.* O rozszerzeniu obrębu niektórych działań Ryskiego Kantoru Banku Handlowego.

6) *tegoż dnia.* Z objaśnieniem, że, według prawa, w razie poszukiwania skarbowych pretensyj na kimkolwiek, majątek żony jego powinien zostać nietykalnym, chociażby ten nawet pochodził z daru męża, kupli od niego, lub innego prawnego zapisu, uczynionego przed nastaniem pretensyi skarbowej, lub popełnieniem występku.

7) *tegoż dnia.* Z rozwiązaniem: którzy z liczby synów żołnierskich, oddanych kalekim żołnierzom, mogą, po śmierci tych ostatnich, pozostać w stanie cywilnym.

8) *tegoż dnia.* O zamknięciu tymczasowéj Kommisyi, ustanowionéj przy Inspektorskim Departamencie Ministerstwa Wojny.

9) 31 *Paździer.* Iż sztrafy i popienne, za samowolne wycięcie drzewa w lasach, zostających we wspólném władaniu skarbu i właścicieli prywatnych, po uzyskaniu od winnych, mają być dzielone pomiędzy skarbem a właścicielem, w stosunku do względnéj ilości posiadanego lasu.

10) *tegoż dnia.* O rozklassyfikowaniu i rozmieszczeniu fabryk i innych zakładów prywatnych w częściach miasta Petersburga. *(G. S.)*

— Do Petersburga przybyli: 31 z. m., s Kisłowodska, Naczelnik 22*ej* dyw. pieszej Jener.-major *Frołow;* z Narwy, Jenerał-major *Obradowicz;* z Mohylewa, R. R. St. *Zawilejski;* —2 b. m. s Porchowa, dymis. Jenerał-major *Wasilczykow.* Wyjechali: 1 b. m., do Mińska, tameczny obyw. *Matusiewicz;*—2go do Szaweł, dymiss. Jener. piechoty hrabia *Zakrewski.* *(G. P.)*

---

*Pozew Prokuratoryi Radziwiłłowskiéj.*

(Dokończenie.)

81. *Kaczyński* z Połwik o r sr. 115 i k. 20, dopłatki rekrutskiej—Xiądz Stanisław Kapica o rub. sr. 30—Kazanowski Andrzej o czerwonych złotych 300 za rewersem — Kiersnowski Mikołaj o rubli srebr. 225 za kartą—Kiniewiczowie, Tekla matka, secundo voto Drozdowiczowa, Hipolit, Hieronim i Felix synowie, o rubli srebr. 284 kop. 87, przeboru procentów z Jurkiewicz—Kizel kupiec Warszawski o rubli srebrn. 3,600, za produkta z Ołyki w 1810 roku wzięte—Klokman z Krosztów o rub. srebr. 36 dopłatki rekrutskiej, — Kobylański o rub. srebrem 989. — Kołtunowski o rubli srebrem 988.—Kotłumowski Wincenty o zapłacenie rubli srebrem 1,327 kopiejek 26 z processyi Dobrowy należne, a przyjęcie napowrót sobie obligu xięcia Ludwika Radziwiłła 1829 Stycznia 25 Prokuratoryi w zastaw oddanego—Komorowski s Radkun o rubli brebrnych 64 kopiejek 80 dopłatki rekrutskiej—Kondratowicz Ian o rubli srebrnych 100 niedopłaconej z Kobylczyc arendy —Michał Kondratowicz o sądzenie summ przez obżałowawanego zatrzymanych, a do Skarbu Monarszego na umorzenie długu Skarbowego wejść powinnych, z majętności Lubcza za lata 1811, 1812 i 1813.—Korozowa Konstancya o niedopłaconą arendę z Życina.—Korzon pisarz o rubli srebrem 100 kopiejek 600 decesu —Kościałkowski z Polepia o rubli srebr. 180 dopłatki rekrutskiej — Kościałkowskiego Jana sukcessorowie o rubli srebr. 273 kop. 74 podatków z Sałat niezapłaconych — Kowalewski Franciszek o niedopłatę arendy z Młynów Sołtaniskich o rubli srebr. 55 — Kozłowski Ludwik o rubli srebr. 157 kop. 5 decessu — Kryczyński z Doubaciszek rekrutskiey dopłatki rubli srebr. 3 kop. 24. —Krzywkowski z Wijejek o rubli srebr. 90 dopłatki rekrutskiej —Krzyżanowski Jan Sowietn. o rubli srebr 270—Kurkliński Karol o rubli srebr. 7. W prośbach: sądzenia na obżałowanych w tym punkcie wymienionych summ kapitalnych i procentowych, oraz za expens prawny—Niewiadomego imienia sukcessorowie Józefa Kuczyńskiego Majora o czerw. złłch 202 złotych 15 groszy 5 i osobno złotych 634 z procentami po dekrecie kontumacyjnym 1824 Maja 1 zapadłym—83. *Kurowski* Michał—Suszycki Jan,—Raciborski Jan, o rubli srebr. 5,075 i kop. 88 arendy z Głębockiego z procentem od 1820.—84. *Krzywcowie* Adam i Wincenty z rzeczy zaścianku Podłukaje o rubli srebr. 574.—84. *Kossobudzey* Fabian i Kazimierz, o niedopełnienie warunków z nabycia placu, sądzenie szkód.—85 *Kuszelewskiego* Józefa sukcessorowie—Niepokojczycki Stanisław Sędzia Wiłkomirski ojciec, Benedykt i Wincenty synowie.—Łappa Antoni Radzca Stanu o Eliminiki—Syrwid Michał—Krzywcowa Ignacowa z potomstwem — Paszkowscy Konstanty i Ignacy—Sawicki z Migiszek—Sawicki Michał i Jan—Sokołowski z Tarwidziszek i dalsi possesorowie Eliminik, Migiszek, Tarwidziszek, Okołnelis, o powrót tych majątków do Massy należących.—86. *Komorowskiego* Antoniego Szambellana b. Dworu Polskiego sukcessorowie o czer. złłch 368 złotych 8,752.—87. Kajetan z Kwiatkowa *Kwiatkowski* Szamb. b. Dworu Pols. — Tytus hrabia Działyński, o zwrót manuskryptów, aktów i dzieł z Archiwum Radziwiłłowskiego wziętych. — 88. *Lachnickiego* Antoniego sukcessorowie o rub srebr. 413 za wzięte drzewo. — Landzberg z Węgrzyszek o rubli srebr. 226 kop. 80 dopłatki rekrutskiej, o sądzenie summ z procentami na Obżałowanych.—89. *Lutyńskiego* Teodora sukcessorowie o podniesienie rachunku 1820 Maja 30 i przysądzenie summ nienależnie wziętych. — 90. *Lewiccy*: Barbara z Niepokojczyckich matka, Maxymilian i Teodor synowie, Wanda i Ludwika córki, sukcessorowie Wincentego Lewickiego Radzcy Województwa Podlaskiego, z rzeczy nabycia folwarku Styrzyńca, o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę szacunku. — 91. *Łopotowie:* Stanisław Miecznikowicz Litewski, Ignacy Starościc, su-

kcessorowie Adama Grafa Łopota—a zaś Teressa z Iwanowskich Bouszewiczowa matka i Faustyna Prószyńska córka, sukcessorki Stanisława Bouszewicza—Lawandowski Apolinary—Narkucki Franciszek—Weryha Wincenty—Obuchowicz Xawery—Osipowicz Franciszek—Kozakiewicz Franciszek—B kowski Jan—Jezierski Tadeusz—Sokołowski Józef—Wendorf Karol—Turowski Kazimierz—Xiądz Matkiewicz Antoni—Paszkowski Ignacy—Walicki Michał—Lichodziejewski—Prószyński Atanazy—Klimaszewski Dominik—Bykowski Stefan—Jałowicki Rotmistrz—Rahoza Józef—Turscy Xawery i Rozal a Witanowska—Puszkin Rafał—Kołłątaj Michał — Chocianowski Paweł—Korczyc Felix—Brzozowska Regina—Gieryng Jozef—Gruszews i Maciej—Rożkowski Ignacy—Dzianga Symon — Wolski Jan—Marszałek Slizień—Korbut Korneli—Zbaraszewskiego Andrzeja sukcessorowie—Jakobińscy Franciszek i Antonina — Ninkowski Karol—Klukowski Ludwik—Baranowski Józef—Bułhak Jerzy—Kossobudzki Karol—Adamowiczowa Maryanna—Turowskiego Kazimierza sukcessorowie—Karner Alexander—Karpowicz Stanisław—Czarnoccy Michał i Wiktorya—Bohdanowicz—Dworzecki Jerzy — Cwirko Andrzej—Rakuza Dyonizy—Zmaczyński Jan—Rak Józef—Kozakiewicz Xawery—Giecowicz Lejba—Izraelowicz Icka—Sukcessorowie Morducha Lejzerowicza. Matys Szmojłowicz Zylberg i dalsi wszyscy, którzy tylko są albo się mienią Kredytorami Adama Łopota, którzy sched z Exdywizyi Rubieżewickiej albo sami dostali, albo od dostających nabyli, i na possessyach sched w Rubieżewiczach znajdują się oni sami, ich sukcessorowie, lub nowonabywcy, o podniesienie ich possessyi, o powrót Rubieżewicz nieprawnie zajętych i zwrot użytków.—*Łopot* Kazimierz o rubli srebr. 381 kop. 4, z rzeczy dzierżawy Hawrylczyc.—93. *Łuszkiewicza* Macieja sukcessorowie, Aniela Paulina Popławska, Leon Popławski— Sadowski Kazimierz—Anna Salomea Piekarska—Nikorowicz Antoni, Adam, Ignacy bracia, Róża i Maryanna siostry, o złożenie oryginalnej schedy bankowej Michałowi Landlau należącej i sądzenie summ złotych 611 groszy 3 i drugiej złotych 129 z procentami. — 94. *Łojko* o rubli srebr. 202 kop. 85 decessu.—Łopata Jan o rubli srebr. 12, za wzięte drzewo z magazynu—Łukociejewski Assesor Oszmiański z Nirowki o rubli srebr 28 kop. 8 dopłatki rekrutskiej—Łukaszewicz Antoni o rubli srebr. 57 kop. 60, dopłatki za plac w mieście Wilnie—Łopot Kazimierz o rubli sr. 765, arendy z Hawrylczyc—W prośbach: sądzenia na Obżałowanych tych summ z procentami.—95. *Mackiewicz* Tadeusz brat, Józefina siostra, sukcessorowie Michała Mackiewicza Chorążego, o sądzenie summ awansem wziętych, zdanie rachunku z dochodów leśnych, a skassowanie obżałowanych niewłaściwej pretensyi.—96. *Madzarskich* Leona i Maryi z Latkowskich sukcessorow, o podniesienie rachunku 1820 Stycznia 10, o annihilatę prawa 1810 Października 1, jako bez usprawiedliwienia waluty, o przyjęcie sprawiedliwej likwidacyi i sądzenie summ dla massy wypadać mogących—a zaś Sołtan Maciej pretensor do funduszu Madzarskich, o odesłanie go do właściwej kolei.—97. *Milewicz* Symeon o summę czer. złł. 897 i rubli srebr. 4,081 kop. 52, z niedopłaconego szacunku za Dmitrówkę pochodzące.—98. *Moszyńskiego* Graffa sukcessorowie, o przyjęcie satysfakcyi w sposob układem opisany. — 99. Sukcessorowie Maryi z Xiążąt Radziwiłłow *Morykoninej*, jako to: Konstanty Xiążę Radziwiłł—Karol i Fabianna, Stanisław i Zofia Czapscy—Morawski Karol—Łopot Stanisław—Sukcessorowie Mikołaja Worcela—Tadeusz Wyleżyński.—Henryk, Adam, Erazm bracia Rzewuscy—Karolina Sobańska—Alina Moniuszkowa—Ewa Hańska i Paulina Ryznicowa, jako sukcessorowie Adama Graffa Rzewuskiego— Teofila z Rzewuskich xiężna Lubomirska in post Platerowa — Adam, Józef, Kazimierz Platerowie synowie będący w życiu, a po zeszłym Sewerynie Graffie Platerze jego córki Zofia i Augusta z dokładem Opieki; tudzież corki: Augusta Tyszkiewiczowa — Karolina Platerowa i Marya Platerówna, oraz po zeszłej Józefie Bielikowiczowej pozostała jej córka Wirginija, w dokładzie Opieki, jako reprezentujący stopień z głowy zeszłej Karoliny z xiążąt Radziwiłłów Stanisławowej Rzewuskiej Starościny Chełmskiej— Michał Tyszkiewicz, jako utrzymujący fundusz—Kazimierz Rdułtowski—Kamilla z Rdułtowskich Jeleńska—Seweryn i Konstanty Grabowscy, o sądzenie summy wnioskowej złotych 1,200,000.—100. Karol Graf *Morawski*, o pokassowanie dokumentów i sądzenie summ dla massy w tych wszystkich kategoryach, jakie do sprawy o fałszywe tranzakta niezajęte dekretem 1833 Sierpnia 3, do osobnej rosprawy zostawione. — 101. Teodor i Ludwika z Kamieńskich *Michałowscy*, z rzeczy posiadania folwarków Roskosz, Hrud i Sielec, o powrot summ niewłaściwie wybranych, przyjęcia sprawiedliwej oblikwidacyi. — 102. Sukcessorowie Adama *Marburga*, Konstanty i Fryderyk synowie, oraz dalsi z rzeczy nabycia Niehorełego, o powrót summ nienależnie wziętych. — 103. Sukcessorowie Mikołaja Józefa Henryka trzech imion i Zuzanny Małgorzały z Perejów de Mirów Myszkowskich, jako to; Günther Fryderyk dwóch imion —Fryderyk porucznik wojsk Pruskich—Szarlotta Panna doletnia Myszkowscy—oraz zeszłego Gustawa i Maryi z Referowskich Myszkowskich małoletni potomek w assystencyi matki Maryi Guttowej i Alexandra Gutta ojczyma Adwokata przy Trybunale Appellacyjnym Województwa Augustowskiego, jak niemniej Jeneralna Prokuratorya Królestwa Polskiego, w rzeczy powrótu do Massy dóbr Stych Jezior z attynencyami, dozwolenie odkładu zastawnej summy, z aresztem od czasu wyśledzenia i okazania numerycznie szkód, jakie wytrącone z kapitału zastawnego bydź powinny. — 104. Sukcessorowie zeszłego Tomasza *Miedzychowskiego*, a mianowicie: Anna Hołownina i Tekla Odachowska z ich potomstwem.— Salomea Butlerowa—Doktor Syrewicz — osobno Tymoteusz Siła Nowicki, oraz reprezentujący ich stopień nowonabywca Tadeusz Pomarnacki Sędzia Ziem. Oniksztyński, z rzeczy nabycia Owanty i Żygieliszek, o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę szacunku utajonego, i sposób jak najrychlejszego tych summ wyexekwowania.—105. *Makowiecki* Józef b. Rządzca Juryzdyk Warszawskich o złł. 4,000, z procentem od roku 1808.— 106. *Niepokojczycki* Adam b. Marszałek Słucki—Chodźko Jan — Lalewiczowie Michał, Alexander, Seweryn i Franciszek bracia—Ludwika z Lelewiczów Grabowska—Walentego i Antoniny Lalewiczów sukcessorowie—Radzca Stanu Jerzy Okołow—Kasper Gruszecki, lub ich sukcessorowie, o sądzenie summy za obligiem 1809 Kwietnia 30 na kim sprawa z obżałowanych wypadać będzie. — 107. Zofia z Paców wprzód *Potocka* ad praesens Hrabini *Niesiołowska* o powrót summ nienależnie przyznanych i własnością ziemi uspokojonych, o dopłatę szacunku nad prawo zniżonego—108 sukcessorowie Bonawentury *Nowickiego* kapitana wojsk Pol., o summę złł. 4,287, za wziętą miedź wedle aktu inkwizycyi Urzędnika Bogatki.—109 *Noltenmejera* z Nieświża sukcessorowie o rub. srebr. 1,921 kop. 49 z procentami — 110 Antoni podpułkownik grenadyerów, Jan adjutant i kapitan gwardyi, Jan b. Sekretarz Kommissyi Wojny i Ludwik bracia *Nofokowie*—Fryderyka z Nofoków Wejchera małżonka—Maryanna z Szalerów Potupeńki małżonka — Magdalena z Gredków Nofokowa sukcessorowie Jana Nofoka Bankiera Warszawskiego, tudzież Jan Wincenty Ostrowski Regent Kancel. Ziemian. Wojewod. Mazowieckiego—Kurator Massy Nofokowskiej, o sądzenie na obżałnych summy czr. zł. 9,391 i zł. 20,624 za rachunkami i rewersami.—111. *Obuchowicza* Bernarda, Adama Sędziego Ziemskiego Mozyrskiego sukcesserowie—Anna z Obuchowiczów Wołodkowiczowa matka—Józefa z Obuchowiczów za Mikołajem Wolskim Prezyd. 2go Departamentu Grodzieńskiego, i Anna z Obuchowiczów za Sewerynem Kamieńskim, oraz Regina i Ewa Panny Obuchowiczówny, przy assystencyi opieki prawnej, z rzeczy nabycia dóbr Nowego Dworu, o podniesienie rachunku z 1822 Lutego 23, o skassowanie niesłusznych óbżałnych pretensyj nieprawnie przyznanych, jak tych, które własnością ziemi zapłaconemi zostały, tak i tych, które jeszcze nadto sobie policzacie, o dopłatę nad prawo zniżonego szacunku.—112. *Obuchowicz* Xawery b. Prezydent Sądu Głł. Mińskiego ojciec, i Alexander pułk. wojsk pol. syn, o dobra Derewna, wieś Lippa i Hołowce, o powrót summ nienanależnie wziętych, niedopłat uczynionych.—113. *Olsufiow* Zachary Dmitrowicz, i Aniela małżonka Jenerał-por. wojsk Ross., z rzeczy układu o Słobodę Sieniawską, o powrót summ nienależnie wziętych, o podniesienie rachunku i układów z JW. Zaleskim, na krzywdę Massy sporządzonych, o sądzenie albo dopłaty, albo powrótu dóbr.—114. Sukcessorowie Jakóba *Okołowa* Józef, Alexander, Ignacy i dalsi o podniesienie rachunku z rzeczy possessyi Starczyc, Swidzicz i Rymia, o rospatrzenie układu nabycia Rymla, o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę utajonego szacunku.—115. Franciszek, Władysław, Xawery i Wandalin *Pusłowscy*, sukcessorowie Rzeczywistego Radzcy Stanu Wojciecha Pusłowskiego, ex re possessyi Slawatycz, o powrót rubli srebr. 24,812 kop. 61, zostawionych przy zeszłym Pusłowskim, do dalszego rachunku.—116. *Oraczewski* Ludwik b. Sędzia Graniczny Pttu Słuckiego, z rzeczy nabycia folwarku Swidzicz, o powrót summ nienależnie wziętych, i dopłatę szacunku. — 117. *Popławski* Jakób Podprefekt Bialski b. plenipotent Massy w Królestwie Polskiem, z rzeczy nabycia Grabanowa, o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę nieprawnie zniżonego szacunku.—118. *Pieślak* Tomasz, i sukcessorowie Anieli z Sołtanów Pleślakowej, z rzeczy nabycia Wiesielów, o powrót summ nienależnie wziętych, i o dopłatę zniżonego nad prawo szacunku.—119. Izabella z Paszkowskich *Giersowa* w assystencyi męża Rz. R. St. Wice-gubernatora Podolskiego Teodora Giersa, jako sukcessorka Michała Paszkowskiego, o podniesienie rachunków, o powrót summ nienależnie przyznanych i od Massy odebranych.—120. Dominik Półk. wojsk Pol., i Stanisław Kapit. wojsk Ross. *Rejtanowie*, o podniesienie rachunku 1819 Marca 22 dnia, o oblikwidacyą summy z possessyi Doktorowicz, o sądzenie nienależnie pobranych pretensyj. —

*

121. Stanisław i Salomea *Rejtanowie*, z rzeczy nabycia dóbr Us-
sowa; o powrót summ nienależnie wziętych, o dopłatę szacunku.
—122. *Rusiecki* Jakób Porucznik b. wojsk Pol., z rzeczy nabycia
Zajezierców i Oraliszek, o powrót summ nienależnie wziętych i
dopłatę szacunku. — 123. *Rdułtowski* Kazimierz b. Marszałek No-
wogródzki z rzeczy nabycia Trosieńca, o powrót snmm nienależ-
nie wziętych i dopłatę szacunku.—124. *Rossadowski* Stanisław b.
Prezyd. Ziemski Słucki, z rzeczy nabycia Wańkowszczyzny, o po-
wrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku.—135. Domi-
nik i Józef *Rubkiewiczowie*, z rzeczy nabycia zaścianku Ostrejek,
o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 126.
*Rubkiewicz* Stanisław i Żukowski Jan, z rzeczy nabycia zaścianku
Płoskiej, powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku.—
127. *Rogoziński* Antoni b. Sędzia Graniczny Miński, o podniesie-
nie rachunku 1819 Januar. 24 dnia, o kassatę nielegalnego obli-
gu, o dopłatę za Mańkowek, jako też osobno, o sądzenie rub. sr.
957 k. 28, przez obżałowanego na oblig zawinionych z procen-
tem i prawnemi expensami, i rub. sr. 30 z roku 1818.—128 *Ra-
dziszewskiego* Stanisława i Klary i Abramowiczów lokatoryusze,
władający Lebiedziejewem, oraz nabywcy, czy to z wolnego kup-
na od Radziszewskich, czy z dekretu Exdywizorskiego, jako to:
Klara z Abramowiczów Radziszewska—Stanisław i Justyn Swięto-
rzyccy—Szpital kościoła Bojwidzkiego—Xiądz Jan Cywiński Pra-
łat, Sukcessor Kanonika Michała Antuszkiewicza — Karol i sama
Brzostowscy—Paweł Rymaszewski —Józef Radziszewski, Zofia Ra-
dziszewska—Brygida z Wołkow Czyżowa — Kalasanty i Rachela
Sadowscy—Kajetan i Anna Rumszewiczowie—Kudzinowicz Sędzia
Granicz. Ihumeński—Jan Michałowski Chirurg—Adam Horain —
Maryanna matka, Alexander syn, Paulina i Bogumiła córki Ma-
zurkiewiczowie—Tadeusz Kiersnowski — Anna z Sakowiczów Ra-
dziszewska — Maryanna matka, Alexander i Ferdynand synowie,
Kazimira córka Szpicnaglowie — Anna matka i Kajetan syn Lis-
sowscy—Chryzostom Niemczewski Professor — Elżbieta Kotyńska
—Józef Januszewski i Kazimierz Strzycki Komornikowie —Xiądz
Tomasz Sawicki Proboszcz Łosicki — Maciej Gałęzowski Doktor
Medycyny — Fortunata Zienkowiczowa Chorążyna Oszmiańska —
Mikołaj Mianowski Doktor Uniwer. Wileń. — xiądz Antoni Żysz-
kowski Kanonik Wileński — xiądz Jan Niedzwiedzki Kanclerz
Kapituły Wileńskiej—xiądz Mateusz Kaczanowski Pleban Kiemiel-
ski—Eliasz Morduch Agrest—Mowsza Lejzerowicz Cukermann —
Lewin Całkowicz Szac—Sukcessorowie Dullanda — Ildefons De-
montowicz Regent Graniczny Wileń.—Alexander Debrunet Kapi-
tan i kawaler — Mateusz Szykier—Franciszek Krupski Skarb. —
Jan Jankowski sędzia Exekutor testamentu Biskupa Kossakow-
skiego — Anna z Dąbrowskich Rudzicka — Maurycy Buczyński
—Jan Marcinkiewicz Żaba Prezydent Sądu Głównego Wileńskiego
1go Departamentu—Kazimierz Jurkiewicz Sowiet.—Kazimierz Ło-
pot Pułk- wojsk Polsk.—Mikołaj Paszkowski Dep. Ptu Wilejskie-
go—Franciszek, Leon i Barbara Szwykowscy — xiądz Wincenty
Bohuszewicz Paroch Cerkwi Lebiedziejewskiej, o powrót do Mas-
sy dóbr Lebiedź. — 129. Maryanna matka, Michał syn *Romanow-
scy*—Józef Dawidowski, o powrót zaścianku Haraimowszczyzny i
poddanego Najdziona. — 130. Floryan hrabia *Rzewuski* sukcessor
Seweryna hrabiego Rzewuskiego — Katarzyna Piszczałowa matka,
Rudolf b. Prezydent Sądu Głów. Mińskiago syn—Maryanna, Te-
kla i Henryetta, oraz Karolina w assystencyi męża Porzeckiego,
jako sukcess. zeszłego Stanisława Piszczały Staros. Mińsk., do
usprawiedliwienia należności Massy, za którą sądzenia na JW.
Rzewuskim kapitału rub. sr. 700.—131. Floryan hrabia *Rzewus-
ki* sukcessor Seweryna hrabiego Rzewuskiego i Dziedzic Zubre-
wicz, o likwidacyą summy z dekretu 1833 Marca 21 pochodzącej
po odbytych na gruncie aktach.—132. Alexander, Mikołaj, Michał
i Franciszek xiążęta *Radziwiłłowie* obywatele Wołyńscy, jako też
Konstanty xiążę Radziwiłł Marszałek Nowogródzki, o dowodzenie
praw swoich do Hreska, o postanowienie, iż bez wydania odpo-
wiedniej iłości dóbr i opłacenia summ, obżałowani do objęcia Hres-
ka przystąpić nie mogą, a ten pozostać musi we władaniu JWW.
hrabiów Wittgenstein potąd, póki imienia Radziwiłłowskiego star-
czy.—133. August i Jan *Rewieńscy*, sukcessorowie Tadeusza Re-
wieńskiego, jako też wszyscy przypytujący się do funduszu jego
kredytorowie, o sądzenie summ dla Massy, i pierwszeństwo jej
przed innemi. — 134. Sukcessorowie Adama hrabiego *Rzewuskiego*
Kasztelana, dziedzica dóbr Pohrebszcza, o obliczenie się względ-
nie przelanych hrabiemu Rzewuskiemu obligów i inskrypcyów,
sądzenie summ z rachunku dla Massy przychodzących.—145. *Rost-
kowscy* Paweł i Felicyanna z Wierzbołowiczów, o ustąpienie z
folwarku Kluczkow, stosownie do postanowienia Sądu Komisyi i
Dekretu Exdywizorskiego Massy Ogińskich, w Izbie Cywilnej Wi-
leńskiej ogłoszonego.—136. Izabella z Grabowskich *Rujska* Mar-
szałkowa Kobryńska dziedziczka Bulkowa, o podniesienie układu
1818 Apryla 24 nieprawnie z Prokuratorem sporządzonego, o przy-
jęcie napowrót przelanego na Massę obligu monasteru Dzięcioło-
wickiego a zapłacenie summy cz. zł. 2,000 z procentami. — 137.
*Suszycki* Wincenty i Alexandra z de Reassow z rzeczy nabycia
Cholowy, o powrót summ nienależnie wziętych, o podniesienie
rachunkow z obżałowanemi sporządzonych, o przebor intrat, o
niedopłatę szacunku, o kassatę obżałowanych pretensyj, sądzenie
summ JW. Branickiej zawinionych. — 138. *Serwiński* Andrzej z
rzeczy nabycia Cieleśnicy, Klonownicy i Wypełzki, o powrót summ
nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 139. *Sakowicz* Jan b.
sędzia Graniczny Nowogródzki, z rzeczy nabycia Janopola, o
powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku, jakoteż
o sądzenie zawinionych przezeń rubli srebrem 914 kopiejek 82
na oblig, oraz rubli srebrem 750 niedopłaconych za nabyty plac
i Szpichlerz w Tykocinie z doliczyć się mającemi procentami. —
140. *Skoczyński* Ludwik sędzia Bialski z rzeczy nabycia folwarku
Terespola, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacun-
ku.—141. Michał *Sobieski* Major wojsk Polsk. sukcessor Józefa i
Hilary z Bojnow Sobieskich, z rzeczy nabycia Strachowki, o
powrót nienależnie pobranych summ i dopłatę szacunku. — 142.
Dermidont Tierentiewicz *Tołubiejew* o powrót niedopłaconej aren-
dy z folwarku Rożan z roku 1823 rub. sr. 37 k. 88 i pół, a za
rok 1825 rub. sr. 397 k. 53 i pół z procent.—143. Jewdakimow o
niedopłaconej arendy z Zubrodzia rub. sr. 440 k. 60. — Obucho-
wicz z possesyi Czuczewicz o rub. sr. 225 z roku 1824, — Pod-
czekajew za Kopacewicze o rub. sr. 130, z r. 1825—Godaczewski
Kazimierz, za Wyznę z roku 1828, o r. sr. 530. — Bołtuć Adam
za Kopacewicze z roku 1829, o r. sr. 85. — Strokówki Ludwik
Kol. Ass. o r. ass. 200 i r. sr. 147, oraz r. sr. 16 za rewersami
— W prośbach sądzenia na nich summ z procentami i expensem
prawnym.—144. *Wojniłowicz* Józef b. Marszałek Ptu Nowogródz-
kiego z rzeczy nabycia Iwania, o powrót summ nienależnie wzię-
tych i dopłatę szacunku. — 145. *Wojnicki* Jan Radca Wojewód-
ztwa Mazowieckiego z rzeczy nabycia folw. Kiełbasek z attynen-
cyami, o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku.
— 146. *Wessenberg* Karol Komornik Wileński, wlewkonabywca i
sukcessorowie Ignacego Gałeckiego, z rzeczy nabycia Rogoźnicy,
o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 147.
*Wierzbowski* Jan, z rzeczy nabycia Wiertnik, o powrót summ nie-
należnie wziętych, dopłatę szacunku, i o resztę summy za arendę
Swierżnia.—148. Andrzej i Kazimierz *Sidorowiczowie*, oraz Niem-
czynowiczowie, o powrót majątku folwarku Oczkiewicz w posia-
dłości Lipczańskiej.—149. Michał *Włodek* Jenerał porucznik wojsk
Ros., o sądzenie summy r. ass. 3,000 na oblig 1820 Marca 13
pożyczone z procentem i expensem. — 150. Ignacy *Tomaszewski*
Pisarz i Kassyer Nieświzki zawiniający, a Józef Obuchowicz Pod-
komorzy ptu Mozyrskiego utrzymujący jego fundusz, o sądzenie
summ przez Tomaszewskiego zawinionych.—151. Teodor, Tomasz
oraz Franciszek *Wirpszowie*, oraz Ferdynand i Emilia ze Staszew-
skich Korsakowie, o podniesienie tradycyi na Ossowie i Wołczy-
niach, a dopuszczenia Massy do exekucyi summy na Antonim
Wojdzbunie sądzonej. — 152. Józef i Wincenty *Zahorskiego* Sta-
nisława sukcessorowie, z rzeczy possesyi Topor, o sądzenie nie-
dopłaconej arendy, jako też summ przez akta wykryć się mają-
cych, o przyjęcie do likwidacyi tego, co Dekretem 1826 7bra 25
przysądzonem dla obżałowanych zostało, a w restancyi dania ine-
kwitacyi do wszelkiego obżałowanych funduszu.—153. *Zakaszew-
ska* Zuranna sędzina, o sądzenie summ dla Massy o niedopłaty
szacunku za nabyte dobra pochodzących. — 154. *Zawadzki* Wła-
dysław Marszałek Łosicki, z rzeczy nabycia Krasnego i Kownat,
o powrót summ nienależnie wziętych i dopłatę szacunku. — 155.
*Zaba* Jan Marcinkewicz b. Prezydent 1go Departamentu i kawa-
ler, w odwołaniu się do żałoby 1820 Augustu 13, o powrót summ
kapitałnych, jednej czerw. zł. 560 w roku ä815 Apryla 30, dru-
giej czer. zł. 3,533 w roku 1816 Apryla 21, trzeciej czer. zł. 356
zł. 18 gr. 12, w roku 1820 Januaryi 1 wydanych, za nieprawném
pismem w r. 1811 xbra 5, na imie Jana Narbuta nastałém, a na
własność obżałowanego przeszłém, o policzenie procentów i ex-
pensów prawnych.—156. *Zaleskt* Franciszek Porucznik wojsk Pol.
z rzeczy nabycia Raczkiewicz, o powrót summ nienależnie wzię-
tych. — 157. *Zamojskiego* Konstantego sukcessorowie, oraz dzie-
dzice i posiadacze pozostałego po nim majątku Ankudowa, o są-
dzenie summ, z rzeczy władania Urzeczem Massie należnym i nie-
bronienie exekucyi ze wszelkiego po nim pozostałego majątku.—
158. *Zaleski* Michał Podkomorzy Rosieński, b. Prokurator Massy,
o powrót strat i szkod Massie przez układy obżałowanego z roz-
maitemi osobami domierzonych, a dla braku funduszu tych osób,
które z tego skorzystały, uzyskać się z nich niemogących.—159.

Lejba Mejerowicz *Kroskin*, o sądzenie summ przez obżałowanego zawinionych. — 160. Michał Baliński były Członek Komisyi Edukacyjnej, z rzeczy nabycia Jaszun o dopłatę szacunku.

Wszystkie wyżej wyminione osoby, lub posiadacze majątków pozwanych tu osób, którzy czy to ze spadku, zapisu lub zawinienia władacie ich majątkami, jeżeli po terminie 11 Stycznia 1834 przy zawołaniu sprawy na sądzie Komisyi wolą Najwyższa ustanowionym, w mieście Wilnie exystującym, nie staniecie, i bronić spraw swoich nie będziecie, osądzeni zostaniecie na upad w rzeczy wedle dowodów ze strony Massy złożyć się mających, a wszelkie prawa nowych nabywców lub posiadaczy nie jawiących się przez siebie, że uwłaczSć nie będą exekucyi na rzecz długu Skarbowego summ kapitalnych, procentowych i za expensa przysądzonych, na majątkach przez was posydowanych, wcześnie to się zapowiada, jako w sprawie exdywizoskim porządkiem odchodzącej.

Sąd Komisyi dla urządzenia Interessów Radziwiłłowskich wolą Najwyższą ustanowionej, stosownie do rezolucyi w dniu dzisiejszym nastałej, ogłosić takowy pozew w gazetach krajowych i zagranicznych Prokuratorowi Jeneralnemu massy Radziwiłłowskiej dozwala. Dat 1833 r. 8bre 10 dnia.

Członek Komisyi i kawaler *Szwykowski*.

— W dodatku do Kuryera Litewskiego po raz pierwszy pod d. 23 Paźdz. bież. roku ogłoszonym został następny spis osób, których majątki, za należenie do byłego w Polsce powstania, na mocy wyroków właściwej zwierzchności, po najpoźniejszych publikacyach, zostały skonfiskowane, a interesa tych majątków tyczące się, poddane pod rozbiór Komisyi likwidacyjnej Grodzieńskiej.

*W obwodzie Białostockim.*

Borowski Franciszek wspólnie z dwóma bracią i czterma siostrami w powiecie Bielskim w okolicy Malinowie i Niwinie-Borowym dziedziczył małą część ziemi. —Wojeński Andrzej nierozdzielnie z braćmi posiadał ziemny ucząstek w Drohickim powiecie w okolicy Wojeńczu.—Wołłowicz Kazimierz miał z Exdywizyi Sidrzańskiej w powiecie Sokolskim wydzieloną część majątku Mikielewszczyzny, i miał kapitały; co wszystko zostaje w Skarbowej wiedzy za dług Hollenderskim nazwany, do czasu, nim się ukończy dzieło w ogólném Zebraniu Rządzącego Senatu. — Węgierscy Ferdynand i Karol w Białostockim powiecie posiadali bez włościan schedę Kalnicą zwaną. — Hryniewiecki Jan Akademik, nierozdzielnie z braćmi, dziedziczył ziemny ucząstek w powiecie Białostockim w okolicy Boduszewie.—Żelski Napoleon wspólnie z ojcem swym Wojciechem, mieszkającym w Bielskim powiecie, miał schedę w okolicy Szumkach. — Kamiński Jan miał dom w miasteczku Brańsku, tudzież ogrody, grunt i łąkę w powiecie Bielskim. —Potocki Leon graff, syn Hermana, dziedziczył w Bielskim powiecie folwark Piotrowszczyznę ze wsiami Mołoczki i Zuki dusz 78.—Płoński Jan dziedziczył w powiecie Bielskim majętność Jaswiłki i Stojanowo dusz 12. — Siedliński Piotr syn Macieja w powiecie Białostockim dziedziczył wspólnie z bracią i siostrami folwark Kalinowkę dusz 4. — Sobolewski Alexander wspólnie z rodzeństwem miał część ziemi we wsi Ihnatkach. — Sadowski Ignacy w powiatowem mieście Drohiczynie miał domek niewielki, z dwóma ogrodami, i gruntu oromego $\frac{3}{8}$ włoki. —Szymanowicz Gabryel miał także domek pleciony, wymazany gliną.

*W gubernii Grodzieńskiej.*

Beolt niewiadomego imienia, posiadał w powiecie Nowogródzkim, łącznie z braćmi, folwark Czepańszczyzna bez włościan.—Wiktorowicz Mikołaj mieszczanin miał dom w Nowogródku. — Pac Ludwik graff dziedziczył majątki: w powiecie Lidzkim Rożanka dnsz 1074, w Nowogródzkim Horodyszcze dusz 494, w Słonimskim schedę wydzieloną przez Sąd Exdywizorski z majątku Jaworu xiążąt Radziwiłłów, składającą się ze wsi Rudnia dusz 22.—Rajecki Hipolit w powiecie Słonimskim posiadał majątek Kliszewicze, we władaniu jego matki będący.

*Po wydrukowaniu objawień w publicznych wiadomościach, majątki gubernii Grodzieńskiej, które postąpiły do liczby konfiskowanych, i ku likwidowaniu przeznaczone do Wileńskiej Komisyi.*

Paszkowskiego Stanisława w powiecie Brzeskim majątek Kmokowicze, dusz 26 i wolnych dusz 3. — Parczewskiego Konstantego w powiecie Grodzieńskim niedzielny z braćmi majątek Żydomla, dusz 761.

## Wiadomości zagraniczne.

*Londyn 1 Listopada.* Wczora odbyło się uroczyste odroczenie parlamentu aż do 12 Grudnia b. r., przez komissarzy Królewskich w izbie parów. Wyjąwszy samych komissarzy i lorda kanclerza żaden s parów nie był na tém zebraniu obecnym. Gdy zaś lord kanclerz nie powiedział przy tej okoliczności, iż, na rzeczony 12 Grudnia, izby zebrać się mają dla narad, to umyślne zapomnienie jest znakiem, iż za nastąpieniem dnia tego parlament do dalszego jeszcze czasu odroczonym zostanie.

— *Gazette* oznajmuje urzędowie, iż margrabia Funchal, przybyły ze szczególnym do J. K. M. od Królowej Portugalskiej poleceniem, i kawaler Lima, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny tejże, przy dworze Londyńskim, złożyli Królowi Jmci swoje listy wierzytelne.

— Lord William Russel mianowany został ministrem w Stuttgard.

— Lord Melbourne, sekretarz stanu do spraw wewnętrznych, wydał odezwę, którą obiecuje nagrodę 100 f. sterl. za wydanie podżegaczy ostatnich rozruchów w Marylebone, wynikłych s powodu konfiskowania sprzętów domowych za zaległe podatki.

— Zeszłego tygodnia lord Grey dawał bal dla wszystkich oficyalistów i osób przywiązanych do usługi jego domu, tudzież ich znajomych. Sproszono nań 200 gości. Tańce rospoczęły się o 9*ej* i trwały aż do 5*ej* rannej. W ciągu wieczora wicehrabia Howick, pułkownik J. Grey, sir H. Grey, P. Ponsonby, lord Russel i P. Liddel z rodzinami swojemi odwiedzili domową tę zabawę, i uczestniczyli nawet w tańcu.

— Ostatnie wiadomości z Batavia dochodzą 15 Marca. Wielka podówczas panowała tam obawa i gotowano się mocno do odparcia spodziewanego od krajowców attaku. S powodu nieobronnego stanu samego miasta Batawii, większa część znajdujących się w jego porcie okrętów hollenderskich przejechała do Tourabaya, gdzie zostają pod osłoną zamku i okrętów wojennych hollenderskich: *Helden* i *Amphitrite*. Rząd zajmuje bez przerwy po kilkuset krajowców sypaniem bateryj, redut i t. p. dla zabespieczenia się od wszelkiej napaści. Wojska zewsząd się zgromadzają i handel prawie całkiem się zatamował. — Wiadomości s Padang, dochodzące 25 Lutego, potwier-

dzają doniesienia dawniejsze o okropnem wyrznięciu wojsk hollenderskich na wyspie Sumatrze, które liczyły około 15 oficerów i do 300 żołnierzy, europejczyków. Położenie hollendrów w Sumatrze nader było krytycznem, i obawiano się nawet mocno o samo miasto Padang. Wysyłano, jak mówią, umyślnego do Menado, dla przeprowadzenia do beśpieczniejszego miejsca sławnego Diepo-Négoro, który dotąd więzionym jest w tej twierdzy.

— Według ostatnich wiadomości z Hobart Town, ziemi Van Diemen, oddział wysłany z roskazu rządu na zwiedzenie wnętrza kraju, obejrzał przestrzeń rościągającą się około 50 mil na zachód, i wrócił dopełniwszy poruczenia swojego z najpomyślniejszym skutkiem. Okazało się, iż głąb kraju zawiera niezmierzone błonia najżyźniejszego gruntu, poprzerzynane lasami i rzekami: iż cały kraj obfituje w mnóstwo dzikich koni, kóz i owiec, i że nakoniec obiecuje wszystkie pożytki tym którzyby w ziemi tej obrać stałe mieszkanie zamierzali.—Niejaki Shervini założył niedawno w Hobart-Town fabrykę fajansu, której wyroby mogą, jak powiadają, iść w zawody z wyrobami najsławniejszych tego rodzaju fabryk w Europie.

— *Courrier*, z dziennika znakomitej jednej osoby, daje nam następujący obraz ostatnich wypadków przed Lizboną, od 10 do 19 z. m.: «Trudno pojąć jak migueliści z mocnych swoich stanowisk, od Portella aż do Luz, wyprzeć się dali. W nocy 10*go* don Miguel znajdował się znowu w Posto; 11*go* z rana zajął inne jeszcze stanowiska na wzgórzach Loures, na drodze ku Cabaça de Monte Chique; ale i stąd o 4*ej* po południu wypartym został, zostawiwszy na miejscu, prócz zabitych, około 500 ranionych, których don Pedro wziął pod własną pieczę. 12*go* don Miguel cofnął się aż ku Buzellas, a za nim udała się też niezwłocznie konstytucyjna piechota, w pomoc której wyprawione jeszcze zostały w górę Tagu szalupy kanonierskie, dla wyparowania nieprzyjaciela z Villafranca. Don Pedro osobiście należał do wszystkich obrotów i 11*go* udał się z admirałem Napier i xciem Terceiry na okręty. Dywizya zostająca pod roskazami barona Sà de Nogueira połączyła się już z głównym korpusem stojącym w Villa-Nova da Rainha, dokąd też przybyło około 400 nieprzyjacielskich zbiegów. 14*go* władze konstytucyjne objęły znowu Belem, Mafra, Torres i kilka innych miejsc posuwających się aż ku Santarem.—Xżę Terceiry powrócił do Lizbony i główne dowództwo wojska konstytucyjnego zostaje teraz przy hrabi Saldanha, który, jak mówią, wyniesionym być ma na godność margrabi Pombal. Baron Sà, jeszcze 13*go*, wyciągnął z Alemquer ku Rio-Mayor, dla przecięcia miguelistom odwrotu ku Koimbrze, poczém sam hrabia Saldanha dalej napierać ich miał przez Abrantes ku Alentejo, dokąd nadto xiążę Terceiry udać się miał wprost z Lizbony, we 4,000 ludzi. Abrantes oświadczyło się już za stroną Królowej, po długiej listownej korrespondencyi z jenerałem Saldanha. 19*go* udało się miguelistom zniszczyć 5 szalup kanonierskich, niżej Santarem, osada ich atoli uratowała się ucieczką. Tegoż dnia hrabia Saldanha zajął most w Asseca, stanowiący jakby klucz do Santarem, i o 4*ej* wieczorem roschodziły się już wieści o zajęciu tego ostatniego miasta.

— *Morning Herald* ogłasza podobnież szereg wiadomości s tegoż kraju, wyjętych s prywatnych listów z Lizbony. Najświeższe z nich potwierdzają wieści o zajęciu Santarem, którego, nadto, migueliści, przez pięć jakoby godzin zapamiętale bronić mieli.—Migueliści cofali się ku Elvas. Don Pedro zamierza, jak powiadają, zgromadzić wreszcie razem wszystkie swoje siły, dla ukończenia całej sprawy jednym stanowczym ciosem. Już 12 Paźdz. wszystkie okolice Lizbony oczyszczone były z guerillasów. Lumiar przedstawiało okropny widok: na samym placu bitwy leżało około 1,000 trupów, we wszystkich zaś domach i stajniach leżeli ranni, pozbawieni wszelkiego ratunku, a nawet żywności. Wszyscy unoszą się nad działalnością jenerała Saldanha, szczególniej zaś dziwią się biegłości, z jaką osadził w mgnieniu oka wąwozy pomiędzy Alhandra i Villa-Franca. Okolice Lizbony przedstawują widok największego spustoszenia; to zaś czego zabrać nie mogli migueliści, zabieranem jest przez wojska don Pedra. Zbiegom z wojska Królewskiego zbywa zarówno na obuwiu jak i na odzieży; broń ich w najgorszym jest stanie i wcale nie mają prochu.—Hrabia Saldanha znajduje się teraz w największych łaskach u don Pedra, który mu sam złożył kosztowne ozdoby orderu Wieży i Miecza, razem z wyszłym w d. 12 Paźdz. numerem Kroniki Lizbońskiej, zawierającym wyrok o przywróceniu na dawne miejsce, u stóp posągu Józefa I, popiersia margrabi Pombal, dziada jenerała Saldanha. Posąg rzeczony stoi na placu Praca do Commercio, a popiersie P. Pombal zdjętem zostało z jego podstawy z roskazu Królowej Maryi I.

*Paryż 1 Listopada.* Królowa s Królem Jmcią Belgów zabawią tu aż do 9 b. m.— 29 z. m. dany był wielki bal w pałacu Tuileries, na który sproszono do 3,000 gości. Nazajutrz, 30, cała rodzina Królewska, s Królem i Królową Belgów udali się do Neuilly.

— Rząd przedsięwziął już wszystkie środki ostrożności względem zbiegów hiszpańskich, którychby wypadki tamecznej wojny domowej do Francyi sprowadzić mogły. Oto są celniejsze w tym przedmiocie rosporządzenia.

1) Wszystkie osoby należące do gromad któreby z Hiszpanii do Francyi przechodzić miały szukając sobie schronienia, rozbrojone zostaną na granicy. 2) Oświadczenia ich, imiona, nazwiska i rysopisy pilnie do szczególnych xiąg wciągane będą; 3) Skierowani zostaną, wyznaczoną na to drogą, ze wsparciem po 3 sous na milę, na la Creuse, la Corrèze, Haute Vienne, wewnątrz Francyi; 4) Nie będą mogli podróżować razem w wielkiej liczbie; nakoniec, 5) na obraném miejscu pobytu żadnego rządowego wsparcia spodziewać się nie mają.

— W ogólności powstanie na rzecz don Carlosa coraz się bardziej, w Hiszpanii, szerzyć zdaje. Głoszą właśnie o wielkich poruszeniach w Starej Kastylii. Dzienniki w Bordeaux,dające najchętniej wiadomości sprzyjające liberalistom, t. j. partyi Królowej, poczynają mocno się obawiać o niedostateczności środków przeciw powstańcom przedsięwziętych. Zaledwie wojsko Królowej wyjdzie z jakiego miasta, natychmiast zajmują je rokoszanie.

— Na giełdzie dzisiejszej głoszono o wtargnieniu don Carlosa do Estramadury na czele 400 jazdy. Mówiono też o złożeniu z dowództwa jenerała Sarsfield, którego ociągania się podały w podejrzenie u Królowej.

— Otrzymane wiadomości z Hiszpanii, mówią o potyczce el Pastora s Karlistami pod Tolozą, zaszłej 22*go*, w której odniosł on zwycięztwo mimo wielką niérówność sił, gdyż miał 300 ludzi przeciw 1,500; karliści cofnęli się aż do Alegrias. Junta karlistów opuściła 24 Tolozę i udała się do St. Sebastien.

— Ogłoszony w Courrier français list z Alexandryi, pod d. 20 Września, zawiera smutną wiadomość s Cypru. Wśród panującego tam bezrządu banda zbuntowanych żołnierzy albańczyków napadła jakoby na dom konsulatu Austryackiego. Sam konsul został schwytanym, wbitym na pal, i przywiązanym do drąga, na którym powiewa chorągiew konsularna. Część miasta Lanarca została przytém zrabowaną.

— Wiadomości o wzbieraniu Nilu są teraz pomyślniejsze i obawa o posuchę prawie zupełnie ustała, gdyż wody są już na wysokości 40 stóp ang.

*Grecya.* Allgemeine Zeitung ogłasza wiadomości z Nauplii dochodzące do 2 Października, s których dowiadujemy się o odkrytym tam niedawno przeciw rządowi spisku, który dotąd jest przedmiotem powszechnej uwagi mieszkańców tej stolicy. Mimo to wszakże lud jest spokojnym, a Król Otto, na znak swojego ku niemu zaufania, udał się w zamierzaną lądową podróż do rozmaitych stron Peloponezu. W ogólności też duch mieszkańców Nauplii bardziej sprzyja regencyi, gdy samo miasto wiele w roku przeszłym ucierpiało od jednego z naczelników oskarżanego dziś stronnictwa, Zawillas, i miało widzialny przykład czego można się spodziewać od podobnych ludzi na przypadek pomyślnego skutku ich knowań. Tym czasem spisek rzeczony nader rozgałęzionym być musiał, gdy wplątani do niego byli nawet trzej greccy deputowani bawiący w Munich.

— Kolokotroni, ojciec, i Kalliopulos, z wydanych przez się pism, za świadectwem innych spółuczestników i z własnych, jak twierdzą zeznań, uznani zostali za winnych zdrady kraju i osadzeni w mocném więzieniu. Podobnież, lubo z mniejszą ścisłością, więzieni są synowie Kolokotroniego, jeden adjutant Kalliopulos, i obaj Grivas z jenerałem Chrisiotis. — Celem odkrytego spisku było obalenie dzisiejszej regencyi, ogłoszenie samego Króla Ottona za pełnoletniego, i nadanie mu rady przybocznej, złożonej z naczelników stronnictwa, pod prezydencyą hrabi Armansperg. Niemasz atoli wątpliwości, iż w pomyślnym wypadku, sprzysiężeni nigdyby na tém niebyli zaprzestali, co wnosić można s samego ich wstrętu ku cudzoziemcom i obecnemu w Grecyi rządowi.

— *Nürnberger Korrespondent* ogłasza następujący list z Nauplii: «Wszyscy s powodu świeżo odkrytego spisku zatrzymani więznie, siedzą w dwu twierdzach naszego miasta. Liczba ich wynosi dotąd około 40, pomiędzy którémi znajduje się wiele znakomitych imion, i dotąd nowe zatrzymania na ulicach, bez żadnego oporu, widzieć można, co najlepszym jest dowodem słabości i małego wpływu stronnictw. Pomimo to regencya trudną będzie miała pracę w uspokojeniu wszystkich namiętności i uczynieniu zadość życzeniom przynajmniej większej części narodu. Rzecz dziwna iż żaden z jéj członków nie potrafił sobie pozyskać takiego w narodzie szacunku, jakiego powszechnie używa jeden tylko hrabia Armansperg. PP. v. Maurer, v. Heideck i v. Reiner myślą nas nawet opuścić, a natomiast nadesłani nam zostaną z Bawaryi inni urzędnicy, pomiędzy którémi wymieniają już P. Thiersch.

## WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— «Powzięta s *Courrier du beau Monde* z ostatnich NN. Tygodnika (str. 512) wiadomość o Karle *Borolawskim*, nie zdaje się ulegać takiej, w jaką ją Tygodnik podał, wątpliwości. Wiadomość ta wyszła rzeczywiście z gazet Angielskich, s których ją i staranniej niż Lipski *Courrier* redagowane gazety powtórzyły. Nadto, przypominam sobie szczegóły o tymże samym Karle, słyszane od hr. A. C., który go odwiedzał w Londynie, w czasie podróży swojej do Anglii około 1790. Borolawski czy Burlawski był wówczas lat podeszłych, używał tytułu hrabiego (a Polish Count), trzymał dom w Londynie i zadziwiał wyższem swojem towarzyskiem ukształceniem. Nie mogę dziś przypomnieć, czy hr. C. uważał go za Polaka i czy z nim mówił po Polsku, lecz to pomnę, iż znany i zawcześnie dla polskiej bibliografii zmarły Ludwik Sobolewski czytał mi z rękopisów swoich wiadomość bibliograficzną o xiążce, którą tenże Borolawski czy Burlawski wydał o sobie (ile pamiętam, po Angielsku), i w której siebie nazywał Polakiem. — Jeżeli można ciężki foliant zadrukować zbierając wszystko co Europa czytała i dotąd w najświeższych przedrukach czyta o Karle Stanisława Leszczyńskiego, toć warto wiedzieć dokładniej i o Burlawskim, który nie tylko był karłem, ale nadto xiążkę napisał, i napisaną wydrukował. S tego względu może się komu przyda i moja wiadomość, lubo na jej wsparcie nic nie mam prócz mojej pamięci. *X.*»—(Wydawca Tygodnika oświadcza wdzięczność szanownemu korrespondentowi za udzieloną, acz mało zaspokajającą, wiadomość; zawsze bowiem dwie rzeczy względem P. Borolawskiego pozostaną wątpliwemi: 1*od* jego hrabiostwo, (hrabia Borolawski, czy Burlawski!!) 2*re* jego lata: dotąd nie było przykładu karła tak długowiecznego.)

— 27 z. m. umarł w Paryżu znany pisarz romansów i dramatów Victor Ducange. Jego *Calas*, *Thérese* i *Życie Szulera* okazywały nie mało talentu.

— Gazety Paryskie ogłaszają ciekawy spis processów i kar na jakie skazane zostały, za występki druku, rozmaite tameczne pisma peryodyczne, od 2 Sierpnia 1830 r. S tego obrachunku, wypada, iż gazeta *Tribune* wytrzymała już od tego czasu 86 processów, uznaną została za winną razy 17, i skazaną na 14 lat i 2 miesiące więzienia, tudzież karę pieniężną 82,474 fr.; *Révolution* (dziś już niewychodząca) 32 processa, 9 lat 3½ miesięcy więzienia i karę pieniężną 41,469 franków; *Quotidienne* 1 rok 10 miesięcy więzienia i karę pieniężną 23,637 fr. Na takież prawie kary skazaną została i *Gazette de France. Le National*, na karę jednomiesięcznego więzienia i 6,175 franków. Ogółem wszystkie razem gazety miały 411 processów; a wydawcy ich skazani zostali na 65 lat i 2 miesiące więzienia i karę pieniężną 301,555 franków 55 centimów.

— Wszystkie dzienniki amerykańskie, a za niemi i europejskie, doniosły niedawno o odkryciu przez kapitana Harewood, dowodzcę okrętu Hashmy, wysłanego na połów wielorybów, nowéj gromady wysp pod 5° 50′ szerokości północnéj i 131° długości wschodniéj. Wiadomość ta umieszczoną też została w 76 N. Tygodnika tegorocznego.

Teraz pokazało się, że wyspy te dawno już są żeglarzom znajome; że były odkryte w 1735, przez kapitana *Mortlock*, a zwiedzone przez kapitanów Litke, Morrell, który im dał nazwisko wysp *Skiddy*, i innych. P. Hare-

wood ostatniemi czasy został w błąd wprowadzonym przez swe karty geograficzne, na których ta gromada nie jest oznaczoną.

— Jedna gazeta francuzka umieściła następną wiadomość: «Pewna mniszka Irlandzka, posłyszawszy że Sułtan turecki lubi reformy, przybyła do stolicy Ottomańskiej w celu nawrócenia tego Monarchy i wszystkich jego poddanych na wiarę katolicką. Poseł angielski, zaledwo z wielką trudnością zdołał odwrócić ją od tego pobożnego zamiaru.

— Gazeta angielska *Globe* czyni uwagę, że teraźniejszéj jesieni liście nadzwyczaj rano opadły, jaskółki s krajów umiarkowanych wcześnie odleciały, a ptastwo zimowe również wcześnie przybyło; co wszystko ma przepowiadać tęgą zimę.

— Rząd Angielski używa czasów pokoju na dokończenia linii osad, któremi całą kulę ziemską okrążył. Zaledwo zawładał wyspami Malwińskiemi, na wschodnim brzegu Ameryki południowej, już przystępuje do ufortyfikowania wyspy Wniebowstąpienia (Ascension) na zachodnim brzegu Afryki. Wyspa ta leży o 150 mil morskich, na północno-zachód od wyspy Ś. Heleny. Zrazu lękano się ażeby w przypadku wojny wyspa ta nie została zajętą przez eskadrę nieprzyjacielską i nie posłużyła do przejmowania okrętów idących z Indyj Wschodnich. W r. 1829 mieszkały na niej tylko dwie rodziny Angielskich inwalidów, i zdawało się, że, s przyczyny niedostatku studzień i zródeł, nie było możności zaludnić tę wyspę. Rząd Angielski kazał u stóp góry Zielonej wykopać studnię Artezyjską, która teraz dostarcza znacznej ilości dobrej wody. W r. 1830 wysłano tam kompaniją artylerzystów, pomnożoną dziś do bataljonu. Cały garnizon składa się z ludzi posiadających jakiekolwiek rzemiosło: zajmują ich ciągle budową bateryj, koszar, wodociągów i domów. Na te budowle użyto bardzo mało pieniędzy. Wszystkie punkta słabe już są ufortyfikowane; z gór przeprowadzona została do portu woda, za pomocą rur żelaznych przywiezionych z Anglii; w porcie budują się magazyny na skład żywności dla okrętów kupieckich i arsenał, w którym będą wszystkie zapasy potrzebne do uzbrojenia okrętów wojennych stojących u brzegów Afryki. Dotąd składy te były na wyspie Fernando-Po, lecz wilgoć psuła tam wszystkie zapasy. Na wyspie zaś Wniebowstąpienia klimat jest suchy i zdrowy, powierzchnia nader żyźna; przeto ta osada jest daleko dogodniejszą niżeli na wyspie Ś. Heleny. W ciągu teraźniejszego lata wybudowano tam cały rząd domów przeznaczonych dla Inwalidów flotty Afrykańskiej. Im większej wagi nabierają handlowe stosunki z Afryką, tém ważniejszą staje się ta nowa osada, położona na środku Afrykańskich brzegów od Gwinei do Bengueli

## Wiadomości handlowe i przemysłowe.

— Obrachowano podług wiary-godnych dokumentów że w Stanach-Zjednoczonych Ameryki od r. 1793 do 1830 wybito różnej monety na 37,000,000 dollarów; w 1831 na 3,933,473½ dollar.; a mianowicie: złotej na 714,270 doll., srebrnej na 3,175,000 d., miedzianej na 44,203½ doll. — Złoto użyte na monetę w r. 1831 pochodziło z Ameryki południowej i z Indyj-Wschodnich na summę 130,000 doll., z Afryki na 27,000 doll. — S kopalni krajowych na 513,000 doll.— reszta z miejsc nie wymienionych. S tego się okazuje: 1) że tylko połowa złota, dobywanego z kopalni krajowych, używa się na monetę, druga zaś idzie na inny użytek; 2) że massa dobywanego złota s kopalni Stanów-Zjednoczonych wynosi szóstą część tej ilości która dobywa się ze wszystkich kopalni w Europie i w reszcie Ameryki.

— Następna okoliczność może dać wyobrażenie o cenności ziemi w okolicach Genewy. Dolina należąca do P. de Viney, położona na drodze z Genewy do Ferosi, sprzedaną została niedawno za 302,000 franków. Zawiera ona gruntu tylko 9 hektarów, to jest około 12 morgow i 200 sznurów Litewskich. Zatém morg nasz wypada prawie po 25,000 frank. Ztąd też można wnosić jak wielkie dochody rolnicze muszą być w tamtych okolicach, kiedy samego procentu od kapitału gruntowego, oprócz zwrótu nakładów i zysku przedsiębiercy, każdy morg powinien przynosić około 1,000 franków.

— W gazecie *Times*, w końcu obszernej rosprawy przeciw teraźniejszemu prawu zbożowemu w Anglii, powiedziano: «Jeżeli prawo zbożowe niezbędnem jest do ochrony rolnictwa, jakiż więc musiał być stan rolnictwa przed r. 1815? Czyliż nie kwitnęło wtedy więcej niżeli w ostatnich czasach? Jeżeli otwarcie nowych źródeł przywozu zboża ma być zgubnem dla właścicieli, dla czegoż nie udano się do tego prawa w r. 1806 kiedy szczególną ustawą pierwszy raz dozwolony był przywoz zboża z Irlandyi? Wszystko, cokolwiek sprzyja rękodziełom, pożytecznem też jest dla kraju; lecz nie można twierdzić, z właścicielami ziemi, iż wszystko co zapewnia im korzyść, pożytecznem też jest dla handlu. Pożytek całego narodu poświęca się dla korzyści tych monopolistów. Gdyby nawet, s przyczyny odmiany prawa zbożowego, ceny na zboże miały się zniżyć, co jednak nie może dojść do tego stopnia, aby rolnictwo miało i w tym zawsze razie przez to szkodę ponieść, — kraj miałby prawo domagać się u Parlamentu o dozwolenie przywozu potrzebnej ilości zboża.— Jesteśmy przekonani, że, wtedy, małą tylko część pól przestanoby zasiewać, obrociwszy je na inną bardziej stosowną produkcyą; i, nader pożądaną jest rzeczą, aby te pola nigdy pod usiew używane nie były. Można też s pewnością wnosić, że robotnicy, którzy dziś poświęcają się uprawie tych pól niewdzięcznych, przy pomnożeniu potrzebowania rąk do rękodziel, mogliby znaleść przy nich pożyteczniejsze zatrudnienie — i Anglija wówczas stałaby się znowu, jak podczas ostatniej wojny, rękodzielnią całego świata.»

— Zbiór wina we Francyi tego roku jest bardzo obfity. W Lunel ze trzech hektarów (4¼ morgow Litewskich) zebrano 95,900 litrów (tyleż kwart Warszawskich); ale są winnice które jeszcze obfitszy plon dały.

Печатать позволяется. С. Петербургъ. 6-го Ноября, 1833. *Цензоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.